Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PAOLO MENGOZZI IŠVADA,
pateikta 2018 m. rugsėjo 20 d.[1]

Byla C-313/17 P

George Haswani
prieš

Europos Sąjungos Tarybą

„Apeliacinis skundas – Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnis – Priimtinumas – Ieškinio patikslinimo procedūra – Būtinybė patikslinti pagrindus ir argumentus – Ribojamosios priemonės Sirijai – Asmenų, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldomi, sąrašas – Ieškovo pavardės įtraukimas į sąrašą“

I. Įžanga

1. Kokią diskreciją turi Europos Sąjungos Bendrasis Teismas, nustatydamas, ar ieškovas turi pateikti patikslintus pagrindus ir argumentus, jeigu, nagrinėjant tiesioginį ieškinį, šis ieškovas išplėtė savo pradinius reikalavimus dėl panaikinimo, apimdamas aktą, kurio dalykas yra tas pats ir kuris buvo priimtas nagrinėjant bylą?

2. Iš esmės toks klausimas keliamas šiame apeliaciniame skunde, kurį G. Haswani pateikė dėl 2017 m. kovo 22 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Haswani / Taryba* (T-231/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:200) (toliau – skundžiamas sprendimas), nes Bendrasis Teismas atmetė kaip nepriimtiną jo prašymą panaikinti 2016 m. gegužės 27 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2016/850[2], kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai, ir 2016 m. gegužės 27 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/840[3], kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje (toliau – 2016 m. gegužės 27 d. aktai).

3. Iš esmės pateikti naujus reikalavimus ir pagrindus draudžiama. Pagal teisinio saugumo ir gero teisingumo vykdymo principus reikalaujama, kad ieškovas, Sąjungos teismuose pareikšdamas ieškinį, formuluotų jį aiškiai ir tiksliai[4]. Tačiau visų pirma Sąjungos ribojamųjų priemonių srityje paprastai nutinka taip, kad iš pradžių ginčytas aktas pakeičiamas nagrinėjant bylą. Tokia aplinkybė gali leisti šalims pakeisti savo ieškinius, patikslinant juose pateiktus reikalavimus ir prireikus – pagrindus ir argumentus.

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 OL L 141, 2016, p. 125.

3 OL L 141, 2016, p. 30.

4 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta, be kita ko, kad ieškinyje turi būti nurodyti „reikalavimai bei pagrindų, kuriais remiamasi ieškinyje, santrauka“.

4. Šioje byloje Teisingumo Teismas turi galimybę priimti sprendimą dėl Bendrojo Teismo *modus operandi*, jeigu jis gauna prašymą dėl ieškinio reikalavimų patikslinimo, nepatikslinant pagrindų ir argumentų. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalyje[5], kurios išaiškinimas yra šioje byloje nagrinėjamo ginčo esmė, nurodyta, kad pareiškime dėl patikslinimo nurodomi ne tik patikslinti reikalavimai, bet ir, „jeigu reikia, patikslinti pagrindai ir argumentai“. Taigi reikia nustatyti frazės „jeigu reikia“ taikymo sritį.

5. Šioje byloje aiškėja galimas prieštaravimas tarp, pirma, formos tapatumo principo, taikomo taisyklėms, susijusioms su reikalavimų, pagrindų ir argumentų patikslinimu, ir taisyklėms, susijusioms su pradinio ieškinio pareiškimu, ir, antra, proceso ekonomiškumo reikalavimų, kuriais siekiama išvengti ieškovo pareigos pareikšti vis naują ieškinį dėl kiekvieno akto, kuriuo panaikinamas arba iš dalies pakeičiamas anksčiau dėl ieškovo priimtas sprendimas.

6. Siekiant atsakyti į šioje byloje kilusį klausimą, derinant įvairius taikytinus principus, Teisingumo Teismui reikės surasti teisingą pusiausvyrą tarp šių taisyklių ir reikalavimų.

II. Ginčijami aktai, procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

7. Apeliantas yra Sirijos pilietybę turintis verslininkas, profesinio rengimo inžinierius, bendrovės HESCO, kuri specializuojasi naftos ir dujų sektoriuje, steigėjas.

8. Ribojamosios priemonės apeliantui buvo pritaikytos įgyvendinant bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP). Jo pavardė buvo įrašyta į 2013 m. gegužės 31 d. Tarybos sprendimo 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai[6] I priede pateiktą sąrašą 2015 m. kovo 6 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (BUSP) 2015/383[7] ir į 2012 m. sausio 18 d. Tarybos sprendimo Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr.°442/2011[8], II priede pateiktą sąrašą – Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/375[9] (toliau – 2015 m. kovo 6 d. aktai). Visų pirma Sprendimo 2013/255 28 straipsnio 1 dalyje numatyta įšaldyti visas lėšas ir ekonominius išteklius, priklausančius iš režimo vykdomos politikos naudos gaunantiems arba jį remiantiems asmenims ir subjektams.

9. 2015 m. kovo 6 d. aktais apelianto lėšos buvo įšaldytos dėl toliau nurodytų motyvų:

„Žinomas Sirijos verslininkas, „HESCO Engineering and Construction Company“ – vienos didžiausių inžinerijos ir statybos bendrovių Sirijoje – bendraturtis. Jis palaiko glaudžius ryšius su Sirijos režimu.

George Haswani, atlikdamas tarpininko vaidmenį Sirijos režimo sudaromuose naftos pirkimo iš ISIL sandoriuose, teikia paramą Sirijos režimui ir gauna iš režimo naudos.

Jis taip pat gauna naudos iš režimo naudodamasis palankiomis sąlygomis, be kita ko, sudaręs sutartį (kaip subrangovas) su viena didžiausių Rusijos naftos bendrovių „Stroytransgaz“.

10. 2015 m. gegužės 5 d. apeliantas pareiškė ieškinį Bendrajame Teisme, siekdamas, kad būtų panaikinti 2015 m. kovo 6 d. aktai.

5 2015 m. kovo 4 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamentas (OL L 105, 2015, p. 1). Šio Procedūros reglamento 2016 m. liepos 13 d. pakeitimų (OL L 217, 2016, p. 73), įsigaliojusių 2016 m. rugsėjo 1 d., 1 straipsnio 7 punktu buvo pakeista 86 straipsnio 3–6 dalių numeracija. Šios dalys tapo minėto straipsnio 4–7 dalimis. Nors skundžiamame sprendime nurodoma naujoji 86 straipsnio numeracija, reikėtų pažymėti, kad apeliacinės bylos šalių procesiniuose dokumentuose kartais klaidingai nurodoma senoji numeracija ir tai gali klaidinti.

6 OL L 147, 2013, p. 14.

7 OL L 64, 2015, p. 41.

8 OL L 16, 2011, p. 1.

9 OL L 64, 2015, p. 10.

11. 2015 m. gegužės 28 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2015/837, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/255[10], pastarojo sprendimo galiojimą pratęsdama iki 2016 m. birželio 1 d. ir iš dalies pakeisdama jo I priedą. Tą pačią dieną Taryba taip pat priėmė Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/828, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 36/2012[11] ir kuriuo iš dalies pakeistas šio reglamento II priedas (toliau – 2015 m. gegužės 28 d. aktai).

12. 2015 m. birželio 23 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu apeliantas patikslino ieškinį, prašydamas, kad būtų panaikinti ir 2015 m. gegužės 28 d. aktai (toliau – pirmasis pareiškimas dėl patikslinimo).

13. 2015 m. spalio 12 d. Taryba priėmė, pirma, Sprendimą (BUSP) 2015/1836, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/255[12], ir, antra, Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/1828, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 36/2012[13] (toliau – 2015 m. spalio 12 d. aktai). Visų pirma Sprendimu 2015/1836 Sprendimo 2013/255 28 straipsnis papildytas 2 dalimi, kurioje patikslinta, kad yra įšaldomos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys asmenims, priskiriamiems, be kita ko, „įtakingiausiems Sirijoje veiklą vykdantiems verslininkams“.

14. 2016 m. balandžio 29 d. rašte Taryba pranešė apeliantui apie tai, kad ketina palikti jo pavardę nagrinėjamuose sąrašuose, ir apie su juo susijusių motyvų pakeitimą. Apeliantas per savo advokatą atsakė Tarybai 2016 m. gegužės 12 d. raštu.

15. 2016 m. gegužės 27 d. aktais Taryba įrašė apelianto pavardę į minėtų aktų priedus dėl toliau nurodytų motyvų:

„Sirijoje veikiantis verslo lyderis, turintis interesų ir (arba) vykdantis veiklą inžinerijos, statybos ir naftos ir dujų sektoriuose. Jis turi kelių Sirijoje esančių bendrovių ir subjektų, visų pirma „HESCO Engineering and Construction Company“ (vienos didžiausių inžinerijos ir statybų bendrovių), akcijų ir (arba) daro joms reikšmingą įtaką.

Jis palaiko glaudžius ryšius su Sirijos režimu. George Haswani, atlikdamas tarpininko vaidmenį Sirijos režimo sudaromuose naftos pirkimo iš ISIL sandoriuose, teikia paramą Sirijos režimui ir gauna iš režimo naudos. Jis taip pat gauna naudos iš režimo naudodamasis palankiomis sąlygomis, be kita ko, sudaręs sutartį (kaip subrangovas) su viena didžiausių Rusijos naftos bendrovių „Stroytransgaz“.

16. 2016 m. liepos 7 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktame pareiškime apeliantas patikslino pirmojoje instancijoje pareikštą ieškinį, siekdamas, kad būtų panaikinti ir 2016 m. gegužės 27 d. aktai (toliau – antrasis pareiškimas dėl patikslinimo arba antrasis prašymas dėl patikslinimo).

17. 2016 m. liepos 22 d. rašte Taryba pateikė savo pastabas dėl šio pareiškimo.

18. Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas, pirma, atmetė antrąjį prašymą patikslinti ieškinį kaip nepriimtiną, motyvuodamas tuo, kad pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalį antrajame pareiškime dėl patikslinimo turėjo būti nurodyti patikslinti pagrindai ir argumentai, skirti reikalavimams dėl panaikinimo pagrįsti.

10 OL L 132, 2015, p. 82.
11 OL L 132, 2015, p. 3.
12 OL L 266, 2015, p. 75.
13 OL L 266, 2015, p. 1.

19. Konkrečiai, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 41–47 punktuose iš esmės konstatavo, kad, pasikeitus teisiniam pagrindui, susijusiam su ribojamosiomis priemonėmis ir (arba) įrašymo į sąrašus kriterijais, siekdamas į tai atsižvelgti, apeliantas turi patikslinti savo pagrindus ir argumentus. Vis dėlto, Bendrojo Teismo teigimu, šis reikalavimas nebuvo įvykdytas, nes nagrinėjamame prašyme dėl patikslinimo buvo tiesiog prašoma leisti išplėsti ieškinio reikalavimus, nieko kito nepaaiškinant ir nenurodant jokios naujos faktinės ar teisinės aplinkybės, atsižvelgiant į taikytino teisinio pagrindo pakeitimus, be kita ko, naujų įrašymo į sąrašą kriterijų nustatymą.

20. Bendrasis Teismas taip pat atmetė kaip nepagrįstą apelianto pateiktą prašymą atlyginti žalą, nes žalos buvimas nebuvo įrodytas.

21. Antra, Bendrasis Teismas pripažino pagrįstu ieškinio trečiąjį pagrindą, susijusį su Tarybos padaryta vertinimo klaida, ir panaikino 2015 m. kovo 6 d. ir 2015 m. gegužės 28 d. aktus. Kaip nurodė Bendrasis Teismas, šioje byloje Tarybos pateikti įrodymai nesudarė visumos pakankamai konkrečių, aiškių ir nuoseklių įrodymų, leidžiančių pakankamai teisiškai įrodyti motyvų, kuriais remtasi prieš apeliantą, pagrįstumą, Tarybai nepateikus įrodymų, galinčių patvirtinti ryšį tarp apelianto ir Sirijos režimo.

III. Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

22. Apeliaciniu skundu apeliantas prašo Teisingumo Teismo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo prašymas panaikinti 2016 m. gegužės 27 d. aktus pripažintas nepriimtinu, tiek, kiek juo atmestas prašymas atlyginti žalą, ir tiek, kiek juo apeliantas įpareigojamas padengti ne tik bylinėjimosi išlaidas, susijusias su jo paties prašymais, bet ir du trečdalius Tarybos patirtų bylinėjimosi išlaidų,

– išnagrinėti bylą iš esmės, įpareigoti išbraukti apelianto pavardę iš minėtų aktų priedų ir išnagrinėti iš esmės ir panaikinti 2015 m. spalio 12 d. aktus,

– priteisti iš Tarybos 700 000 EUR visai patirtai žalai atlyginti,

– priteisti iš Tarybos Teisingumo Teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas ir visas Bendrajame Teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas.

23. Taryba prašo Teisingumo Teismo:

– atmesti apeliacinį skundą kaip akivaizdžiai nepriimtiną ir (arba) akivaizdžiai nepagrįstą,

– priteisti iš apelianto bylinėjimosi išlaidas.

24. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 172 straipsnį Europos Komisija, įstojusi į bylą šalis pirmojoje instancijoje, pateikė atsiliepimą į apeliacinį skundą, kuriame palaiko Tarybos reikalavimus ir prašo Teisingumo Teismo atmesti visą apeliacinį skundą ir priteisti iš apelianto bylinėjimosi išlaidas.

IV. Analizė

25. Grįsdamas savo apeliacinį skundą, susijusį su skundžiamo sprendimo 39–47 punktais, apeliantas pateikia penkis pagrindus. Iš esmės trys iš jų susiję su skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies pirmu punktu ir juose Bendrasis Teismas kaltinamas pažeidęs savo Procedūros reglamento 86 straipsnio 4 ir 5 dalis, nes atmetė apelianto antrąjį prašymą dėl patikslinimo kaip nepriimtiną.

Ketvirtuoju pagrindu prašoma panaikinti 2015 m. spalio 12 d. aktus ir priteisti pirmojoje instancijoje prašytą atlyginti žalą, o penktasis pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies ketvirtuoju ir penktuoju punktais, nes Bendrasis Teismas įpareigojo apeliantą padengti dalį savo ir dalį Tarybos patirtų bylinėjimosi išlaidų.

26. Toliau daugiausia nagrinėsiu apeliacinio skundo pirmus tris pagrindus, nes manau, kad jie turėtų būti pripažinti pagrįstais. Tačiau ketvirtasis pagrindas, kuriuo apeliantas prašo panaikinti 2015 m. spalio 12 d. aktus, man atrodo akivaizdžiai nepriimtinas, nes šie du aktai nebuvo ginčijami pirmojoje instancijoje. Penktojo pagrindo likimas iš esmės priklausys nuo to, ar Teisingumo Teismas gali priimti sprendimą dėl Bendrajame Teisme pareikšto ieškinio, ar ne. Jau nurodžiau, jog man neatrodo, kad šioje bylos stadijoje būtų galima priimti sprendimą. Todėl manau, kad ją reikėtų grąžinti Bendrajam Teismui ir kad bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą reikėtų atidėti [14].

A. Dėl apeliacinio skundo pirmų trijų pagrindų, susijusių su Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 ir 5 dalių pažeidimu

1. Šalių argumentų santrauka

27. Apeliantas nurodo, kad pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalį šiam teismui neleidžiama priimti sprendimo dėl antrojo prašymo patikslinti ieškinį nepriimtinumo. Priešingai nei šio Procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje, jo 4 dalyje visai nenurodyta, kad informacija, kurios tikimasi pareiškime dėl patikslinimo, yra privaloma, nes kitaip pareiškimas bus nepriimtinas. Apeliantas teigia, kad Bendrasis Teismas negalėjo atmesti pareiškime dėl patikslinimo pateiktų reikalavimų, nepatikrinęs, ar kancleris pateikė apeliantui prašymą pašalinti ieškinio trūkumus. Taip teigdamas, apeliantas 86 straipsnio 4 daliai taiko aiškią to paties straipsnio 5 dalyje numatytą pareigą, pagal kurią kancleris turi paprašyti pašalinti trūkumą, jeigu nebuvo pridėtas aktas, dėl kurio tikslinamas ieškinys, ir tik tada Bendrasis Teismas atitinkamu atveju gali priimti sprendimą dėl pareiškimo dėl patikslinimo nepriimtinumo. Be to, apeliantas teigia, kad Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies b punkte nurodyta frazė „jeigu reikia“ reiškia, kad pareiškime dėl patikslinimo patikslinti pagrindai ir argumentai pateikiami tik jeigu jie yra būtini, t. y. tik jeigu ginčijami sprendimai skiriasi iš esmės ir tai yra ne vien formuluočių skirtumai. Vis dėlto šioje byloje taip nėra. Iš tiesų, apelianto nuomone, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, 2016 m. gegužės 27 d. aktuose pakeitus įrašymo į sąrašą motyvus, nebuvo būtina tikslinti pagrindų ir argumentų, pateiktų pareiškiant ieškinį pirmojoje instancijoje.

28. Taryba, palaikoma Komisijos, pirmiausia teigia, kad apeliantas pakankamai tiksliai nenurodė Sąjungos teisės nuostatų, kurių pažeidimu jis kaltina Bendrąjį Teismą, todėl apeliacinio skundo pirmi trys pagrindai yra nepriimtini. Komisija priduria, jog teigdamas, kad įrašymo į sąrašą motyvai nepasikeitė, apeliantas siekia kvestionuoti Bendrojo Teismo pateiktą faktinių aplinkybių vertinimą, o tai yra nepriimtina apeliaciniame skunde.

29. Kalbant apie bylos esmę, kaip teigia Taryba, Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje numatyto ieškinio trūkumų šalinimo problema nekyla, nes prie antrojo pareiškimo dėl patikslinimo buvo pridėti aktai, dėl kurių ieškinys tikslinamas, ir kad todėl nebuvo būtina šalinti jokių trūkumų. Be to, iš šio Procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies matyti, kad suinteresuotajam asmeniui tenka pareiga, „jeigu reikia“, pateikti patikslintus pagrindus ir argumentus. Ši pareiga turi

14 Norėčiau patikslinti, kad šis siūlymas taikomas bylinėjimosi išlaidoms, patirtoms per procedūrą, susijusią su antruoju prašymu dėl ieškinio patikslinimo, su kuriuo yra susijęs skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 5 punktas. Reikėtų pažymėti, kad ketvirtuoju reikalavimu apeliantas taip pat prašo panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 4 punktą tiek, kiek juo apeliantas įpareigojamas padengti du trečdalius savo bylinėjimosi išlaidų, susijusių su procedūra dėl 2015 m. kovo 6 d. ir 2015 m. gegužės 28 d. aktų. Vis dėlto, kadangi Bendrasis Teismas šiuos aktus panaikino, pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio antrą pastraipą apeliantas negali apeliaciniame skunde tiesiog kritikuoti Bendrojo Teismo sprendimo, susijusio su bylinėjimosi išlaidų, susijusių su procedūros dalimi dėl šių aktų teisėtumo, priteisimu iš konkrečios šalies ir suma, nes tokia kritika yra nepriimtina. Toliau šioje išvadoje prie šio klausimo nebegrįšiu.

būti taikoma atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, o tam Bendrasis Teismas turi iš esmės įvertinti būtinybę pateikti patikslintus pagrindus ir argumentus. Šiuo klausimu, Tarybos nuomone, kadangi Bendrasis Teismas nusprendė, kad apeliantui taikomi įrašymo į sąrašą kriterijai ir motyvai buvo iš dalies pakeisti priėmus antrajame pareiškime dėl patikslinimo nurodytus aktus, apeliantas turėjo pateikti pagrindus ir argumentus, patikslintus atsižvelgiant į taikytino teisinio pagrindo pakeitimą. Taigi apeliantas antrajame pareiškime dėl patikslinimo turėjo pateikti argumentus, dėl kurių 2016 m. gegužės 27 d. aktų teisėtumo klausimas galėtų būti pradėtas nagrinėti iš esmės ir kurie leistų Tarybai pasiruošti gynybai.

30. Pritardama Tarybai, Komisija priduria, kad apeliantas antrajame pareiškime dėl patikslinimo neįvykdė jam tenkančios rūpestingumo pareigos, nes pateikė daug trūkumų turintį pareiškimą, visai neatitinkantį nustatytų reikalavimų.

2. Vertinimas

31. Pirmiausia reikia iš karto atmesti Tarybos ir Komisijos pateiktus apeliacinio skundo nepriimtinumo pagrindus. Kalbant apie Tarybos pateiktą nepriimtinumo pagrindą, nekyla abejonių, kad apeliacinio skundo pirmais trimis pagrindais apeliantas kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad jis pažeidė savo paties Procedūros reglamento 86 straipsnio 4 ir 5 dalis, nes skundžiamo sprendimo 39–47 punktuose konstatavo, kad antrasis pareiškimas dėl patikslinimo turi būti laikomas nepriimtinu, nes jame nėra patikslintų pagrindų ir argumentų.

32. Komisijos pateiktas prieštaravimas, kad apeliantas tiesiog ginčija Bendrojo Teismo konstatuotas faktines aplinkybes, pagal kurias apelianto įrašymo į sąrašus teisinis pagrindas ir individualūs motyvai buvo „iš dalies pakeisti“, taip pat neįtikina. Šiuo klausimu reikėtų pažymėti, kad apeliantas iš esmės kritikuoja Bendrojo Teismo nustatytas teisines pasekmes, kilusias dėl naujų įrašymo į sąrašą kriterijų nustatymo ir jo pavardės įrašymo į sąrašus motyvų dalinio pakeitimo aiškinant Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalį. Kitaip tariant, apeliantas mano, kad reikšmingo teisinio pagrindo ir individualių įrašymo į sąrašą motyvų dalinio pakeitimo konstatavimo nepakanka, kad būtų galima atmesti pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, kuriame pagal šio Procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalį nepateikti patikslinti pagrindai ir argumentai. Tai neabejotinai yra teisės klausimas, priklausantis Teisingumo Teismo jurisdikcijai nagrinėjant apeliacinį skundą.

33. Pateikęs šias pirmines pastabas, dabar nagrinėsiu Teisingumo Teisme nagrinėjamo ginčo esmę.

34. Reikėtų priminti, kad pagal jurisprudenciją šalių reikalavimams iš esmės būdingas nekeičiamumas [15].

35. Vis dėlto Teisingumo Teismas yra pripažinęs bent vieną šio principo išimtį, t. y. šalių galimybę patikslinti savo reikalavimus ir pagrindus, jeigu ginčijamas aktas nagrinėjant bylą visiškai arba iš dalies pakeičiamas nauju aktu, kurio dalykas yra tas pats [16].

15 Žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *HX / Taryba* (C-423/16 P, EU:C:2017:848, 18 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

16 Šiuo klausimu žr. 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Hendrickx / Cedefop* (C-217/01 P, EU:C:2003:226, 29 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

36. Ši išimtis yra pateisinama gero teisingumo vykdymo ir proceso ekonomiškumo reikalavimo sumetimais, nes ieškovui nereikia pareikšti naujo ieškinio. Be to, ji taip pat grindžiama aplinkybe, jog būtų neteisinga, jeigu nagrinėjama institucija, siekdama atremti Sąjungos teisme dėl akto pareikštame ieškinyje išreikštą kritiką, galėtų iš dalies pakeisti ginčijamą aktą arba visiškai pakeisti jį kitu aktu ir nagrinėjant bylą remtis šiuo daliniu arba visišku pakeitimu, atimdama iš kitos šalies galimybę išplėsti savo pradinius reikalavimus ir pagrindus atsižvelgiant į paskesnį aktą arba pateikti papildomus reikalavimus ir pagrindus dėl šio paskesnio akto [17].

37. Kaip jau yra konstatavęs Teisingumo Teismas, Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnyje kodifikuota minėta jurisprudencija dėl šios nekeičiamumo principo išimties [18].

38. Iš tiesų Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnyje nurodyta, kad kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas yra tas pats, prieš pasibaigiant žodinei proceso daliai arba prieš Bendrajam Teismui priimant sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies, ieškovas gali patikslinti ieškinį, kad atsižvelgtų į šią naują aplinkybę.

39. Minėto straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad pareiškime dėl patikslinimo turi būti nurodyti ne tik patikslinti reikalavimai, bet ir, „*jeigu reikia*, patikslinti pagrindai ir argumentai“ [19].

40. Be to, kaip nurodyta Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje, pareiškimas dėl patikslinimo pateikiamas kartu su aktu, dėl kurio tikslinamas ieškinys. Jeigu šis aktas nepateikiamas, Bendrojo Teismo kancleris nustato protingą terminą, per kurį ieškovas turi jį pateikti. Jeigu per nustatytą terminą šis trūkumas nepašalinamas, Bendrasis Teismas sprendžia, ar dėl šio reikalavimo nesilaikymo pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo yra nepriimtinas.

41. Galiausiai pagal to paties straipsnio 6 dalį pirmininkas nustato terminą, per kurį atsakovas gali pateikti atsiliepimą į pareiškimą dėl patikslinimo, *tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl šio pareiškimo priimtinumo*.

42. *Apeliacinio skundo pirmajame ir antrajame pagrinduose* apeliantas, nurodydamas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalį, teigia, kad Bendrasis Teismas negalėjo pripažinti antrojo prašymo patikslinti ieškinį nepriimtinu, nes už patikslintų pagrindų ir argumentų nepateikimą nėra aiškiai baudžiama, pripažįstant prašymą nepriimtinu. Papildomai apeliantas teigia, kad net darant prielaidą, kad, nesant patikslintų pagrindų ir argumentų, Bendrasis Teismas gali pripažinti antrąjį prašymą patikslinti ieškinį nepriimtinu, jis bet kuriuo atveju pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalį privalėjo prieš tai paprašyti apelianto pašalinti šio prašymo trūkumus.

43. Šis teiginys manęs neįtikina.

44. Pirma, dėl pateiktų pagrindinių argumentų manau, kad apeliantas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnį aiškina pasirinktinai. Iš tiesų šio straipsnio 6 dalyje Bendrajam Teismui suteikiama galimybė pripažinti pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo nepriimtinu, nors apie šį pareiškimą ir buvo pranešta atsakovui, dėl kitų priežasčių, nei numatyta Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje, t. y. nepateikus akto, dėl kurio yra tikslinamas ieškinys. Kitaip tariant, Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 6 dalyje nurodant, kad Bendrasis Teismas turi paprašyti atsakovo atsakyti į pareiškimą dėl patikslinimo, „tačiau tai netrukdo Bendrajam Teismui priimti sprendimo dėl šio pareiškimo priimtinumo“, šioje nuostatoje neabejotinai numatomi visi kiti atvejai nei tas, kuris yra konkrečiai reglamentuotas šio straipsnio 5 dalyje.

17 Šiuo klausimu žr. 1982 m. kovo 3 d. Sprendimą *Alpha Steel / Komisija* (14/81, EU:C:1982:76, 8 punktas) ir 1988 m. liepos 14 d. Sprendimą *Stahlwerke Peine-Salzgitter / Komisija* (103/85, EU:C:1988:398, 11 ir 12 punktai). Taip pat žr. 2017 m. sausio 25 d. Sprendimą *Almaz-Antey Air and Space Defence / Taryba* (T-255/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:25, 36 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

18 Šiuo klausimu žr. 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *HX / Taryba* (C-423/16 P, EU:C:2017:848, 18 punktas).

19 Pasviruoju šriftu išskirta mano.

45. Jeigu, kaip teigia apeliantas, Bendrasis Teismas būtų įgaliotas pripažinti pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo nepriimtinu vieninteliu jo Procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje numatytu atveju, tai reikštų, pavyzdžiui, kad jam būtų draudžiama pripažinti nepriimtinu tokį pareiškimą, kuris pateiktas pažeidžiant SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje – ji nurodyta šio Procedūros reglamento 86 straipsnio 2 dalyje – numatytą terminą.

46. Man sunku patikėti, kad to siekė Taryba, kai buvo priimamas Bendrojo Teismo procedūros reglamentas [20].

47. Taigi, mano nuomone, Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 6 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją Bendrajam Teismui suteikiama teisė priimti sprendimą dėl pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo priimtinumo visais atvejais, kai yra nesilaikoma šiame straipsnyje numatytų reikalavimų.

48. Antra, dėl apelianto papildomai pateiktų argumentų, priešingai, nei teigia apeliantas, nemanau, kad pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalį Bendrasis Teismas, prieš pripažindamas pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo nepriimtinu, gali būti įpareigotas paprašyti apelianto ištaisyti arba pašalinti savo pareiškimo trūkumus.

49. Žinoma, tokia Bendrojo Teismo pareiga neapsiribotų Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje aiškiai numatytu atveju, kai nėra pateikiamas aktas, dėl kurio yra tikslinamas ieškinys.

50. Iš tiesų 2017 m. lapkričio 9 d. Sprendime *HX / Taryba* (C-423/16 P, EU:C:2017:848, 22–27 punktai) Teisingumo Teismas panaikino Bendrojo Teismo sprendimą, kuriuo jis pripažino nepriimtinu prašymą patikslinti ieškinį, motyvuodamas tuo, kad jis nebuvo pateiktas atskiru aktu, kaip to reikalaujama Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 2 dalyje. Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad nors Bendrasis Teismas konstatavo, kad per jo posėdį žodžiu pateiktas prašymas dėl ieškinio patikslinimo neatitiko jo Procedūros reglamente numatytos formos, Bendrasis Teismas turėjo „bent jau nurodyti apeliantui šio padarytą klaidą ir suteikti jam galimybę ją ištaisyti“.

51. Nors Teisingumo Teismas neatmetė Bendrojo Teismo galimybės nubausti už jo Procedūros reglamente numatyto šio formos reikalavimo nesilaikymą, pripažįstant pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo nepriimtinu, vis dėlto jis nustatė, kad, norėdamas įgyvendinti šią teisę, Bendrasis Teismas prieš tai privalo paprašyti ieškovo ištaisyti arba pašalinti savo prašymo trūkumus.

52. Vis dėlto, mano nuomone, tai, kas tinka taikyti ir kitiems formos reikalavimams, nei numatyta Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 5 dalyje, negali būti pritaikyta pareiškimo dėl patikslinimo turiniui.

20 Be to, net jei Taryba ir būtų to siekusi, kadangi nuostatos, kuriomis reglamentuojami ieškinio pareiškimo teisme terminai, yra imperatyvios ir šalys negali jų taikyti dispozityviai, tada Bendrojo Teismo procedūros reglamentas galėtų būti laikomas nesuderinamu su SESV 263 straipsnio šešta pastraipa.

53. Iš tiesų Bendrasis Teismas negali prašyti ieškovo nei išplėsti savo reikalavimų apimties pagal naująjį aktą, pagal kurį jis nepatikslino savo reikalavimų [21], taigi, jo neginčijo, nei patikslinti savo pagrindų ir argumentų, nors jis, sąmoningai ar ne, jų nepatikslino.

54. Šį požiūrį lemia Sąjungos teismo funkcija teisminių ginčų dėl Sąjungos aktų teisėtumo sistemoje. Primenu, kad šiai sistemai būdingas dispozityvumo principas, pagal kurį būtent šalims priklauso iniciatyva iškelti bylą ir nustatyti ginčo dalyką, todėl teismas turi priimti sprendimą dėl viso to, ko šalys jo prašė, ir tik dėl to, ko prašė [22].

55. Dispozityvumo principas įtvirtintas įvairiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose procesą Sąjungos teismuose, visų pirma Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnyje, Teisingumo Teismo procedūros reglamento 120 straipsnio c punkte ir Bendrojo Teismo procedūros reglamento 76 straipsnio d punkte, pagal kuriuos bylos Sąjungos teismuose keliamos pareiškiant ieškinį, kuriame, be kita ko, turi būti nurodytas ginčo dalykas, reikalavimai ir pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka [23].

56. Mano nuomone, akivaizdu, kad tas pats principas išreikštas ir Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalyje, kurioje išvardijama tai, kas turi būti nurodyta pareiškime dėl patikslinimo, panašiai kaip ir šio Procedūros reglamento 76 straipsnyje, susijusiame su ieškinio pareiškimu. Tai reiškia, kad Bendrasis Teismas negali prašyti ieškovo ištaisyti pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo trūkumus, siekdamas, kad jis patikslintų šio pareiškimo pagrindus ir argumentus, jeigu ieškovas iš pradžių manė, kad tai nebūtina, nes kitaip jis pažeistų šalių autonomiją ir institucinės pusiausvyros principą. Galiausiai tai, ar ieškovas teisme remiasi savo teisėmis, ir tai, kokiu mastu jis tai daro, labai priklauso nuo paties ieškovo valios ir Sąjungos teismas neturi jos keisti savąja.

57. Taigi Bendrojo Teismo jurisdikcija pripažinti nepriimtinu pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, kuriame nėra patikslintų pagrindų ir argumentų, nepriklauso nuo prieš tai pateikto prašymo ieškovui ištaisyti šio pareiškimo trūkumus.

58. Vis dėlto ši jurisdikcija nereiškia, kad Bendrasis Teismas gali iš karto atmesti kiekvieną pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, kuriame nėra patikslintų pagrindų ir argumentų.

59. Iš tiesų pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies b punktą ši jurisdikcija suteikiama Bendrajam Teismui, jeigu jis patikrina, ar tokie patikslinti pagrindai ir argumentai tikrai turėtų būti pateikti.

21 Šiuo klausimu nepritariu *obiter dictum* 2017 m. gegužės 31 d. Sprendimo *DEI / Komisija* (C-228/16 P, EU:C:2017:409) 42 punkte, kuriame Teisingumo Teismas, nurodydamas Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnį, konstatavo, kad Bendrasis Teismas „galėjo“ paklausti ieškovės toje byloje, ar, priėmus patvirtinamąjį sprendimą, „ji siekė pritaikyti savo reikalavimus <…> dėl [ankstesnio sprendimo panaikinimo]“, ir juos taip pat pateikti dėl patvirtinamojo sprendimo. Iš tiesų, pirma, kaip aiškiai matyti iš Teisingumo Teismo sprendimo, konkrečiomis tos bylos aplinkybėmis Bendrajam Teismui buvo pateikti du atskiri ieškiniai, vienas – dėl pirmojo sprendimo (byla T-639/14, dėl joje priimto sprendimo buvo pateiktas apeliacinis skundas byloje C-228/16 P) ir kitas – dėl patvirtinamojo sprendimo (byla T-352/15). Vis dėlto, jeigu Bendrasis Teismas gauna du atskirus ieškinius dėl aktų, kurių dalykas yra tas pats, kyla jau nebe jo Procedūros reglamento 86 straipsnio taikymo, o galimo dviejų ieškinių sujungimo klausimas. Antra, Bendrasis Teismas negali automatiškai nagrinėti reikalavimų dėl panaikinimo. Kitaip tariant, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad egzistuoja aktas, kuriuo ankstesnis aktas, kurio dalykas yra tas pats, visiškai arba iš dalies pakeičiamas, tik jeigu atskiru ieškiniu pagal Procedūros reglamento 76 straipsnį jam pateikiami reikalavimai dėl panaikinimo arba reikalavimai dėl patikslinimo pagal to paties reglamento 86 straipsnį. Taigi pirmuoju atveju, kaip nurodyta pirmiau, ginčas nepatenka į Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio taikymo sritį ir ieškovo nereikia prašyti patikslinti reikalavimus. Taip ir antruoju atveju nėra jokio reikalo prašyti ieškovo patikslinti savo reikalavimus, nes prašymas dėl patikslinimo jau yra pateiktas.

22 Žr. mano išvados byloje *British Airways / Komisija* (C-122/16 P, EU:C:2017:406) 84 punktą, kurį Teisingumo Teismas nurodo 2017 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *British Airways / Komisija* (C-122/16 P, EU:C:2017:861) 87 punkte.

23 Žr. mano išvadą byloje *British Airways / Komisija* (C-122/16 P, EU:C:2017:406, 39 išnaša) ir tuo pačiu klausimu – 2017 m. lapkričio 14 d. Sprendimą *British Airways / Komisija* (C-122/16 P, EU:C:2017:861, 86 punktas).

60. Kaip nurodo apeliantas savo *apeliacinio skundo trečiajame pagrinde* ir kaip teigia Taryba, atsakant į klausimą, ar „reikia“, kaip tai suprantama pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies b punktą, kiekvienu konkrečiu atveju turi būti išnagrinėta, ar ieškovui toks patikslinimas yra būtinas [24].

61. Šis „būtinumo“ kriterijus aiškinamas atsižvelgiant į Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio tikslus. Iš tiesų reikalavimas, kad ieškovas, *patikslinęs savo reikalavimus*, pareiškime dėl ieškinio patikslinimo pakartotų pagrindus ir argumentus, kurie nesiskiria nuo pagrindų ir argumentų, pateiktų dėl iš pradžių ginčyto akto, neatitiktų gero teisingumo vykdymo ir proceso ekonomiškumo.

62. Šiuo požiūriu reikalauti pateikti patikslintus pagrindus ir argumentus būtina, jeigu, net ir būdamas dėl to paties dalyko [25], aktas, dėl kurio yra tikslinamas ieškinys, iš esmės skiriasi nuo iš pradžių ginčyto akto ir jeigu skirtumai tarp šių aktų nėra tik formalūs [26]. Iš tiesų jeigu paskesnis aktas tik formaliai skiriasi nuo iš pradžių ginčyto akto, pakanka pagrindų ir argumentų, pateiktų dėl iš pradžių ginčyto akto, netiesioginio išplėtimo, aiškiai patikslinus reikalavimus.

63. Tačiau šioje byloje visų pirma neginčijant, kad visų nagrinėjamų aktų dalykas yra tas pats, iš skundžiamo sprendimo matyti, kad Bendrasis Teismas tik pažymi ar konstatuoja, kad apelianto *įrašymo į sąrašą motyvai* buvo iš dalies pakeisti, nepaaiškinant, kuo iš esmės skiriasi, pirma, 2015 m. kovo 6 d. aktai (iš pradžių ginčyti aktai) ir 2015 m. gegužės 28 d. aktai (aktai, dėl kurių buvo pateiktas pirmasis prašymas dėl patikslinimo) ir, antra, 2016 m. gegužės 27 d. aktai (dėl kurių buvo pateiktas antrasis prašymas dėl patikslinimo), kad reikėtų pateikti patikslintus pagrindus ir argumentus.

64. Iš tiesų to paties sprendimo 42 punkte Bendrasis Teismas „pažymėjo“, kad „ieškovo pavardės įrašymo į nagrinėjamą sąrašą ir palikimo jame motyvai pasikeitė“, tiesiog minėtame skundžiamo sprendimo punkte ir jo 43 punkte pacitavęs *in extenso* abi prieš ieškovą nurodytų individualių motyvų, suteikusių pagrindą įrašyti jį į sąrašus, versijas.

65. Vis dėlto Bendrasis Teismas nenustatė jokio esminio skirtumo tarp individualių motyvų, nurodytų prieš ieškovą, viena vertus, 2015 m. kovo 6 d. ir gegužės 28 d. aktuose ir, kita vertus, 2016 m. gegužės 27 d. aktuose. Be to, tiesiog perskaičius šias citatas, pateiktas šios išvados 9 ir 15 punktuose, tarp šių motyvų neįmanoma nustatyti jokio esminio skirtumo.

66. Manau, nustatyti tokį esminį individualių ieškovo įrašymo į sąrašus motyvų skirtumą buvo svarbu dar ir todėl, kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog Taryba nepatvirtino nei tai, kad apeliantas atliko tarpininko vaidmenį sandoriuose, susijusiuose su naftos pirkimu, nei tai, kad yra ryšys tarp ieškovo ir Sirijos režimo, be to, ji nepateikė pakankamai tikslios informacijos apie sutartį, sudarytą su bendrove *Stroytransgaz*, t. y. motyvų, kurie yra neginčijamai nurodyti ir 2015 m. kovo 6 d., ir gegužės 28 d. aktuose, kuriuos Bendrasis Teismas panaikino, ir 2016 m. gegužės 27 d. aktuose, dėl kurių buvo pateiktas antrasis prašymas dėl patikslinimo.

67. Toliau, nors visiškai suprantu motyvus, kuriais rėmėsi Bendrasis Teismas, atrodo, kad vien *teisinio pagrindo* pakeitimo jau pareiškus ieškinį gali pakakti tam, kad iš ieškovo būtų reikalaujama patikslinti savo pagrindus ir argumentus.

24 Šiuo klausimu taip pat žr. generalinės advokatės J. Kokott išvadą byloje *HX / Taryba* (C-423/16 P, EU:C:2017:493, 34 punktas).

25 Natūralu, kad jeigu paskesnio akto dalykas skiriasi nuo iš pradžių ginčyto akto dalyko, turi būti pareikštas naujas ieškinys, atitinkantis Bendrojo Teismo procedūros reglamento 76 straipsnio d punkte numatytus reikalavimus.

26 Šiuo klausimu žr. Bendrojo Teismo motyvus, pateiktus 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *Klyuyev / Taryba* (T-341/14, EU:T:2016:47) 61–73 punktuose.

68. Iš tiesų skundžiamo sprendimo 41 punkte Bendrasis Teismas pirmiausia „konstatavo, kad teisinis pagrindas, susijęs su ribojamosiomis priemonėmis, buvo iš dalies pakeistas“ 2015 m. spalio 12 d. aktais. Tada skundžiamo sprendimo 44 punkte Bendrasis Teismas ir vėl pažymėjo ir priminė, kad „iš pradžių nurodyti motyvai <…> buvo pakoreguoti ir pakeisti [2016 m. gegužės 27 d. aktų] prieduose nurodytais motyvais“, nurodant, kad šiuose aktuose, „be kita ko, atsižvelgiama į įrašymo į sąrašus kriterijus, įtrauktus“ 2015 m. spalio 12 d. aktais, „be kita ko, į kriterijų <…>, pagal kurį yra įšaldomos visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys įtakingiausiems Sirijoje veiklą vykdantiems verslininkams <…>“. Skundžiamo sprendimo 45 punkte jis iš to padarė tokią išvadą: „kadangi [2015 m. spalio 12 d. aktai] buvo priimti <…> jau pareiškus ieškinį, ieškovas negalėjo jame atsižvelgti į šiuose aktuose nustatytus įrašymo į sąrašus kriterijus, siekdamas ginčyti [2016 m. gegužės 27 d. aktuose] nurodytus motyvus, kuriais prieš jį buvo remiamasi. Taigi, norėdamas įvykdyti Procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies reikalavimus, ieškovas turėjo patikslinti savo pagrindus ir argumentus, kad atsižvelgtų į minėtus įrašymo į sąrašus kriterijus.“

69. Tačiau Bendrasis Teismas niekur skundžiamame sprendime nepaaiškina ir juo labiau neįrodo, kad dėl įrašymo į sąrašą kriterijų dalinio pakeitimo iš esmės pasikeitė apelianto pavardės įrašymo į sąrašus ir palikimo šiuose sąrašuose motyvai.

70. Visų pirma Bendrasis Teismas visai nepaaiškina ryšio tarp Sprendimo 2013/255 28 straipsnio 1 dalies, kurioje nurodyta, kad yra įšaldomos visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys „iš režimo naudos gaunantiems arba jį remiantiems asmenims <…>“, ir šio sprendimo 28 straipsnio 2 dalies, įtrauktos 2015 m. spalio 12 d. Sprendimu 2015/1836, kurioje patikslinta, kad, be kita ko, yra įšaldomos visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys „įtakingiausiems Sirijoje veiklą vykdantiems verslininkams“.

71. Manau, toks paaiškinimas būtų buvęs labai reikalingas, atsižvelgiant į tai, kad, pirma, Bendrasis Teismas panaikino 2015 m. kovo 6 d. ir 2015 m. gegužės 28 d. aktus, motyvuodamas tuo, kad Taryba nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių patvirtinti ryšio tarp apelianto ir Sirijos režimo buvimą, t. y. galiausiai motyvuojant Sprendimo 2013/255 28 straipsnio 1 dalies pažeidimu, ir, antra, kad šio sprendimo 28 straipsnio 2 dalyje numatytas verslininkų „įtakingumas“ galėjo būti tiesiog šio straipsnio 1 dalyje reikalaujamo ryšio tarp atitinkamo asmens ir Sirijos režimo patikslinimas.

72. Taigi įrašymo į sąrašus kriterijų pakeitimo jau pareiškus ieškinį nepakako, kad apeliantui atsirastų pareiga patikslinti ieškinio pagrindus ir argumentus. Kitoks sprendimas, kurį priėmė Bendrasis Teismas, reikštų, kad patikslinti pagrindai ir argumentai turi būti pateikiami kiekviename pareiškime dėl patikslinimo, kuris paprastai pateikiamas, kai aktas priimamas jau pareiškus ieškinį, o tai akivaizdžiai prieštarautų Bendrojo Teismo procedūros reglamento 86 straipsnio 4 dalies formuluotei („jeigu reikia“) ir tikslams.

73. Todėl manau, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 46 punkte nepakankamai motyvavo reikalavimą apeliantui, atsižvelgiant į ieškinio panaikinimo pagrindus, pateikti naujų faktinių ir teisinių aplinkybių paaiškinimus, „atsižvelgiant į taikytino teisinio pagrindo pokyčius, be kita ko, naujų įrašymo į sąrašus kriterijų nustatymą ir dėl ieškovo nurodytų motyvų dalinį pakeitimą“.

74. Šiomis aplinkybėmis siūlau panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 punktą tiek, kiek juo kaip nepriimtinas atmestas antrasis apelianto prašymas dėl pirmojoje instancijoje jo pareikšto ieškinio patikslinimo.

B. Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo

75. Apeliacinio skundo ketvirtajame pagrinde apeliantas prašo, pirma, konstatuoti 2015 m. spalio 12 d. aktų, pagal kuriuos yra įšaldomos visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, priklausantys „įtakingiausiems Sirijoje veiklą vykdantiems verslininkams“, neteisėtumą motyvuojant tuo, kad toks platus ir neapibrėžtas kvalifikavimas, apimantis tokį didelį skaičių asmenų, akivaizdžiai prieštarauja Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos VI skyriui. Antra, apeliantas reikalauja priteisti jam iš viso 700 000 EUR žalos atlyginimą.

76. Manau, šie prašymai yra akivaizdžiai nepriimtini.

77. Kalbant apie pirmąjį prašymą, reikėtų priminti, kad pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 170 straipsnio 1 dalį apeliaciniame skunde negalima keisti Bendrajame Teisme nagrinėtos bylos dalyko.

78. Taigi pagal suformuotą jurisprudenciją apeliaciniame procese Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tik ištirti pirmojoje instancijoje nagrinėtų pagrindų teisinius vertinimus. Todėl leidimas šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą remtis pagrindu, kuris nebuvo pateiktas Bendrajame Teisme, reikštų leidimą jai pateikti Teisingumo Teismui, kurio jurisdikcija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Bendrasis Teismas [27].

79. Kaip teisingai nurodo Taryba, reikėtų konstatuoti, kad dabar prašomų panaikinti 2015 m. spalio 12 d. aktų nebuvo prašoma panaikinti pirmojoje instancijoje. Todėl šis apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo kaltinimas yra nepriimtinas.

80. Tas pats pasakytina apie prašymą atlyginti žalą. Iš tiesų apeliantas niekaip neginčijo priežasčių, dėl kurių Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 89 punkte atmetė jo pirmojoje instancijoje pateiktą prašymą atlyginti tariamai patirtą žalą. Be to, apeliantas nepateikia jokių argumentų, kurie patvirtintų jo reikalavimus, kuriais jis prašo Teisingumo Teismo priteisti jam reikalaujamą žalą.

C. Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

81. Kaip jau nurodžiau šios išvados 73 ir 74 punktuose, siūlau Teisingumo Teismui panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 punktą tiek, kiek Bendrasis Teismas nepakankamai motyvavo priežastį, dėl kurios nusprendė, kad antrasis prašymas dėl ieškinio patikslinimo yra nepriimtinas.

82. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą Teisingumo Teismas gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti.

83. Mano nuomone, šioje byloje to padaryti negalima. Iš tiesų Bendrasis Teismas atmetė kaip nepriimtiną antrąjį pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, neišklausęs šalių dėl to, ar skirtumai tarp, pirma, 2015 m. kovo 6 d. aktų (jie iš pradžių buvo ginčyti) ir 2015 m. gegužės 28 d. aktų (dėl jų buvo pateiktas pirmasis prašymas dėl patikslinimo) ir, antra, 2016 m. gegužės 27 d. aktų (dėl jų buvo pateiktas antrasis prašymas dėl patikslinimo) yra esminiai, atsižvelgiant į 2015 m. spalio 12 d. aktus (jais buvo iš dalies pakeisti įrašymo į sąrašus kriterijai). Taigi jam reikės išklausyti šalis šiuo klausimu ir nustatyti visas iš to kylančias teisines pasekmes. Todėl byla turi būti grąžinta Bendrajam Teismui.

27 2017 m. liepos 13 d. Sprendimas *Saint-Gobain Glass Deutschland / Komisija* (C-60/15 P, EU:C:2017:540, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

V. Išvada

84. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti:

1. Panaikinti 2017 m. kovo 22 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimo *Haswani / Taryba* (T-231/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:200) rezoliucinės dalies 1 punktą.

2. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui tiek, kiek ji yra susijusi su antrojo prašymo dėl apelianto pirmojoje instancijoje pareikšto ieškinio patikslinimo priimtinumu ir atitinkamu atveju – pagrįstumu.

3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.